

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
університету
від 26.02.2020
(протокол №5)

Силабус
навчальної дисципліни
Соціологія масової комунікації
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма С7 Журналістика
Спеціальність С 7 Журналістика
Галузь знань С — Соціальні науки, журналістика та інформація
Рівень вищої освіти бакалаврський

Викладач	Пирогова Кристина Михайлівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/pyrogorova-krystyna-myhajlivna/
Контактний тел.	0977266742
Е-mail викладача:	kristinapirogorova5@gmail.com
Графік консультацій	Вівторок 12.00-13.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	30	30	30	екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: масова комунікація, соціологія масової комунікації, медіапростір, масова свідомість, контент.

Мета та предмет курсу: формування у студентів цілісного розуміння масової комунікації як соціального інституту, що забезпечує взаємозв'язок між різними верствами суспільства.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ПРН 05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань..
СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.	ПРН 11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

Зміст курсу:

- Тема 1. Соціологія як наука
- Тема 2. Суспільство як цілісна система у соціології масової комунікації
- Тема 3. Соціологія громадської думки. Головні поняття
- Тема 4. Соціологія громадської думки в журналістській діяльності
- Тема 5. Соціологія суб'єктів суспільного життя в масовій комунікації
- Тема 6. Соціологія об'єктів суспільного життя в масовій комунікації
- Тема 7. Головні соціологічні методи збору інформації
- Тема 8. Головні соціологічні методи збору інформації (II)
- Тема 9. Метод опитування і його види
- Тема 10. Конкретне соціологічне дослідження (КСД)

- Тема 11. Методична частина програми конкретного соціологічного дослідження
 Тема 12. Соціологія в журналіській діяльності
 Тема 13. Соціологія в журналіській діяльності
 Тема 14. Соціологія конфлікту
 Тема 16. Соціологія війни в масовій комунікації

Методи навчання: проблемна лекція, тематична дискусія, кейс-стаді, моделювання професійних ситуацій, проектний метод, OSINT-технології, портфоліо.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальне набуття практичного досвіду. Передбачається, що студенти будуть під час занять виконувати практичні завдання та захищати власні практичні проекти.

Завдання мають бути виконані під час практичних занять. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnomu_proczesi_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення екзамену.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Система оцінювання та вимоги:

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Лекційні заняття (конспект, творчі завдання)	10	
Практичні заняття	50	
Самостійна робота	10	
Підсумковий контроль		
Екзамен	30	

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	добре	відмінно

Лекція 1	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 2	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 3	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 4	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 5	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 6	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 7	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 8	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 9	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 10	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 11	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 12	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 13	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 14	0,26	0,4	0,5	0,6
Лекція 15	0,26	0,4	0,5	0,6
всього	4	6	8	10
Практичне заняття 1	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 2	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 3	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 4	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 5	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 6	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 7	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 8	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 9	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 10	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 11	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 12	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 13	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 14	1,3	1,8	2,6	3,3
Практичне заняття 15	1,3	1,8	2,6	3,3
Всього	20	30	40	50
Максимальна кількість набраних балів	24	36	48	60

Таблиця 3. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C

58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, аргументує відповіді, самостійно розкриває власні переконливо обдарування й нахили;

«В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

«С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

«D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

«E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);

«FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);

«F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Горпинич О.В., Архипова А.О. Соціологія масових комунікацій та медіапланування: навчальний посібник. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2018. 255 с.
2. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації: навч.-метод. Посібник. Львів, Лну ім. Івана Франка, 2018. С. 244.
3. Квіт С. Масові комунікації. Друге видання, виправлене і доповнене. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 352 с.
4. Чудовська І. Соціологія масових комунікацій: навч. посіб. Київ : 2021. 235 с. 4
5. Яремчук С.С. Соціологія масової комунікації : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. 248 с.

Додаткова

1. Діброва Т. Г., Солнцев С. О., Бажеріна К. В. Рекламний менеджмент: теорія і практика: підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 300 с.
2. Дмитренко В. Основи рекламної діяльності: посібник. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 52 с.
3. Зражевська Н. Теорія медіа та суспільства: навч. Посібник. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 192 с.
4. Кирилова О. В., Хотюн Л. В. Сучасне медіавиробництво: навч. Посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спец. журналістика. Дніпро: ДНУ, 2025. 181 с.
5. Навальна М., Ісайкіна О. Медіакомунікації: навч. посібник. Переяслав-Хмельницький: «Видавництво КСВ», 218. 221 С.
6. Ball J. Post-Truth: How Bullshit Conquered the World. Biteback Publishing, 2017.
7. Boyd-Barrett O. Media Imperialism: Continuity and Change. Lanham : Rowman & Littlefield, 2020. 344 р.

8. Burns K. Social Media. ABC-KLIO, LLC. 2017.
9. Brighton C. and Chiang M. The Power of Networks. Six Principles That Connect our Lives. Princeton University Press. Princeton and Oxford, 2017.
10. Coats D. Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community. Statement for the Record. Feb 13, 2018.
11. D'Ancona M. Post-Truth. The War on Truth and How to Fight Back. Random House, 2017.

Інформаційні ресурси

1. Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua/>
2. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/>
3. Інститут масової інформації URL: <https://imi.org.ua/>
4. Детектор медіа URL: <https://detector.media/>
5. Інститут соціології культури й масової комунікації URL: <https://isnasu.org.ua/institute/departments/department.php?id=mass>